

KFIR

Klagenemnda for industrielle rettigheter

AVGJØRELSE

Sak: 25/00093
Dato: 26. juni 2026

Klager: International Energy Consortium - IEC AS
Representert ved: Ikke representert ved fullmektig

Innklaget A: Equinor Energy AS
Representert ved: Acapo Onsagers AS

Innklaget B: Zacco Norway AS
Representert ved: Ikke representert ved fullmektig

Klagenemnda for industrielle rettigheter sammensatt av følgende utvalg:

Gunhild Giske Skyberg, André Berg og Torstein Hernes Dybdahl

har kommet fram til følgende

AVGJØRELSE

1. Kort fremstilling av saken:

2. Saken gjelder klage på Patentstyrets avgjørelse av 21. oktober 2025, hvor patent nr. 347251 ble opphevet etter innsigelser fra Equinor Energy AS og Zacco AS, med følgende slutning:

«Patent nr. 347251 oppheves»

3. Patentet ble meddelt den 14. august 2023, og ble etter innsigelsesbehandling opphevet av Patentstyret ved avgjørelse av 14. november 2024. Avgjørelsen ble påklaget til Klagenemnda, som i sak 25/00008 av 30. juni 2025, kom til at alle endringer i det meddelte kravsettets krav 1 fremgikk av søknaden som inngitt, jf. patentloven § 13. Klagen ble derfor tatt til følge med slutningen:

«1. Klagen tas til følge.

2. Saken sendes tilbake til Patentstyret for vurdering av patentloven § 2 og § 8 andre ledd tredje punktum.»

4. Patentstyret kom til at vilkårene om tilstrekkelig beskrivelse og nyhet var oppfylt, men at patentet mangler oppfinnelseshøyde, jf. patentloven §§ 2 og 8 andre ledd tredje setning. Patentet ble derfor opphevet i avgjørelse som nevnt i avsnitt 2.
5. Patentet har tittelen «System for Offshore Hydrocarbon Production with both Externally and Internally Variable Electric Power Generation with Energy Distribution Hub».
6. Det fremgår av Patentstyrets avgjørelse at følgende mothold er trukket frem under søknads- og innsigelsesbehandlingen:

D1: WO 2022/003621 A1

D2: DK 202000220 A1

D3: Kraftproduksjonssystemet for Troll A, representert ved dok D3a.

D3a: Plan for utbygging og drift, Troll Prosjekter, Del 2 Konsekvensutredning, StatoilHydro, 2008

D4: Kraftproduksjonssystemet til Troll B, Troll C og Oseberg, representert ved dok D4a.

D4a: Kraft fra land til Troll B og C, Oseberg feltsenter og Oseberg Sør, NVE, 2019/2020

D5: Kraftproduksjonssystemet til Snorre- og Gullfaks-plattformene (Hywind Tampen), representert ved dok D5a og D5b.

D5a: Hywind Tampen PUD del II – Konsekvensutredning, 2019

D5b: Med kabel til land kunne Hywind Tampen kuttet 100%, Energiteknikk, 28. april 2021

D6: Case Study of Integrating an Offshore Wind Farm with Offshore Oil and Gas Platforms and with an Onshore Electrical Grid, Wei et al, Journal of Renewable Energy, Volume 2013

D7: A General Simulation Algorithm for the accurate assessment of Diesel-Wind Turbines Systems Interaction, Stavrakakis et al, 1995

D8: GB 2546252 A

D9: US 9639070 B2

CGK1: Offshore Electrical Engineering, G. Gerard, 1992

CGK2: A survey of artificial neural network in wind energy systems, Marugan et al, Applied Energy, 228. pp. 1822-1836, ISSN 0306-2619, 2018

7. Klage på Patentstyrets avgjørelse ble mottatt den 24. oktober 2025. Klagen ble oversendt Klagenemnda for videre behandling den 6. november 2025.

8. Det meddelte kravsettet har ett selvstendig og ni uselvstendige krav. Det selvstendige krav 1 lyder slik:

1. A system for electric power generation in conjunction with at least one offshore installation (3)

wherein

the offshore installation comprises:

- at least one hydrocarbon production well on the seabed,
- means to control the flow of hydrocarbons from the at least one well,
- at least one riser structure for guiding hydrocarbons up to the at least one offshore installation,

the system for electric power generation comprises:

- at least one internal variable electric power source (6) wherein the at least one internal variable electric power source comprises at least one gas engine (11) driving at least one electrical generator, or at least one gas engine (11) and at least one gas turbine (12) driving at least one electrical generator, wherein $Y_{adj}(t)$ is the power output of the internal variable power source,
- at least one external variable electric power source (2) wherein said external variable electric power source is at least one of or a combination of a wind turbine, a solar power unit, a tidal turbine, or a wave buoy, wherein $X_{adj}(t)$ is the power output of said external variable electric power source,

characterized by

- at least one control system (10) is arranged to monitor an electrical power demand $D(t)$ (1) of said offshore installation and control a flow of electrical power between said one or more external power sources (2) and said offshore installation (3) as well as between said one or more external power sources (2) and an external grid, wherein said control system comprises a first independent controller for said internal variable electric power source (6) and a second independent controller for said one or more external variable electric power source (2).

9. For Klagenemnda har klager sendt inn et «revidert krav 1» og et «nytt krav 1 (Auxiliary Request)» med tilhørende nytt krav 11.

10. «Revidert krav 1» lyder slik:

1. A system for electric power generation in conjunction with at least one offshore installation (3)

wherein

the offshore installation comprises:

- at least one hydrocarbon production well on the seabed,
- means to control the flow of hydrocarbons from the at least one well,
- at least one riser structure for guiding hydrocarbons up to the at least one offshore installation,

the system for electric power generation comprises:

- at least one internal variable electric power source (6), wherein said internal variable electric power source among at least one of gas engine, one gas turbine, one heat exchanger, one furnace, one steam turbine, Combined Cycle power plant, driving at least one electrical generator, wherein $Y_{adj}(t)$ is the power output of the internal variable power source,
- at least one external variable electric power source (2) wherein said external variable electric power source is at least one of or a combination of a wind turbine, a solar power unit, a tidal turbine, or a wave buoy, wherein $X_{adj}(t)$ is the power output of said external variable electric power source,

characterized by

- at least one control system (10) is arranged to monitor an electrical power demand $D(t)$ (1) of said offshore installation and control a flow of electrical power between said one or more external power sources (2) and said offshore installation (3) as well as between said one or more external power sources (2) and an external grid, wherein said control system comprises a first independent controller for said internal variable electric power source (6) and a second independent controller for said one or more external variable electric power source (2).

11. «Nytt krav 1 («Auxiliary Request»)» og nytt krav 11, lyder slik:

1. A system for electric power generation in conjunction with at least one offshore installation (3)

wherein

the offshore installation comprises:

- at least one hydrocarbon production well on the seabed,
- means to control the flow of hydrocarbons from the at least one well,
- at least one riser structure for guiding hydrocarbons up to the at least one offshore installation,

the system for electric power generation comprises:

- at least one internal variable electric power source (6), wherein said internal variable electric power source among at least one of gas engine, one gas turbine, one heat exchanger, one furnace, one steam turbine, Combined Cycle power plant, driving at least one electrical generator, wherein $Y_{adj}(t)$ is the power output of the internal variable power source,
- at least one external variable electric power source (2) wherein said external variable electric power source is at least one of or a combination of a wind turbine, a solar power unit, a tidal turbine, or a wave buoy, wherein $X_{adj}(t)$ is the power output of said external variable electric power source,

characterized by

- at least one control system (10) is arranged to monitor an electrical power demand $D(t)$ (1) of said offshore installation and control a flow of electrical power between said one or more external power sources (2) and said offshore installation (3) as well as between said one or more external power sources (2) and an external grid, wherein said control system comprises a first independent controller for said internal variable electric power source (6) and a second independent controller for said one or more external variable electric power source (2)

– wherein said at least one control system (10) comprises;

at least one controller (C_x) for the at least one external variable electric power source (2),

and

at least one controller (C_y) for the at least one internal variable electric power source (6),

and

– the at least one control system (10) being configured as a multiple-input multiple-output (MIMO) control architecture enabling dynamic, adaptive balancing between the at least one internal power source (6) and at least one external power sources (2) for stable supply to the offshore installation and/or external grid.

11. The system for electric power generation to any of the preceding claims,

wherein said at least one control system (10) comprises; at least one controller (C_x) for the at least one external variable electric power source (2), configured to apply $X_{adj}(t)$ according to a setpoint $X(t)_{sp}$, and at least one controller (C_y) for the at least one internal variable electric power source (6), configured to apply $Y_{adj}(t)$ according to a setpoint $X(t)_{sp} + \Delta X_{sp}$, where the at least two controllers, (C_x), (C_y), being configured to receive feedback independently and to operate jointly to maintain a balanced power demand $D(t)$.

12. Klagenemnda finner det hensiktsmessig å benytte samme inndeling som Patentstyret, hvor krav 1 er delt inn i trekkene F1–F12.

F1	1. A system for electric power generation in conjunction with at least one offshore installation (3) wherein the offshore installation comprises:
F2	at least one hydrocarbon production well on the seabed,
F3	means to control the flow of hydrocarbons from the at least one well,
F4	at least one riser structure for guiding hydrocarbons up to the at least one offshore installation,
	the system for electric power generation comprises:
F5	at least one internal variable electric power source (6) wherein the at least one internal variable electric power source comprises at least one gas engine(11) driving at least one electrical generator, or at least one gas engine (11) and at least one gas turbine (12) driving at least one electrical generator,
F6	wherein $Y_{adj}(t)$ is the power output of the internal variable power source,
F7	at least one external variable electric power source (2) wherein said external variable electric power source is at least one of or a combination of a wind turbine, a solar power unit, a tidal turbine, or a wave buoy,
F8	wherein $X_{adj}(t)$ is the power output of said external variable electric power source,
	characterized by
F9	at least one control system (10) is arranged to monitor an electrical power demand $D(t)$ (1) of said offshore installation and
F10	control a flow of electrical power between said one or more external power sources (2) and said offshore installation (3)
F11	as well as between said one or more external power sources (2) and an external grid,
F12	wherein said control system comprises a first independent controller for said internal variable electric power source (6) and a second independent controller for said one or more external variable electric power source (2).

13. Grunnene for Patentstyrets vedtak er oppsummert som følger:

- Det meddelte patentet oppheves. Kravet om nyhet og tilstrekkelig beskrivelse etter patentloven §§ 2 og 8 er oppfylt, men patentet oppfyller ikke kravet om oppfinneshøyde, jf. patentloven § 2.
- Patentet omhandler et system for generering av elektrisk kraft for bruk på offshore-installasjoner og et tilknyttet kontrollsystem, hvor kontrollsystemet overvåker et elektrisk kraftbehov og styrer strømmen av elektrisk kraft mellom en eller flere eksterne kraftkilder og offshore-installasjonen, samt mellom den ene eller flere eksterne kraftkilder og et eksternt strømnett.
- Fagpersonen er derfor en ingeniør med erfaring og kunnskap om styring av strømmen av elektrisk kraft mellom flere interne og eksterne kraftkilder og forbrukssteder i tilknytning til offshore-installasjoner, hvor det vesentlige er å kontrollere kraftflyten i systemet.

Beskrivelsen er tilstrekkelig, jf. patentloven § 8 andre ledd tredje punktum

- Oppfinnelsen er så tydelig beskrevet at en fagperson på grunnlag av beskrivelsen kan utøve den, jf. patentloven § 8 andre ledd tredje punktum.
- Fagpersonen vil forstå at «first independent controller» og «second independent controller» i krav 1 representerer separate kontrollere for hver av de interne og eksterne kraftkildene. Altså en controller for den ene eller flere gassturbiner, og en annen controller for den ene eller flere vindturbiner, solenergi-enheter, tidevanns-turbiner eller bølgekraft-bøyer. At «independent controller» betyr en styring av de individuelle kraftkildene, med uavhengig innstilling og uavhengige settpunkter, støttes av basisdokumentene siste avsnitt på side 10 og hele side 11.
- Fagpersonen vil forstå at eksportkabelen til et eksternt kraftnettverk representerer et større reservoar, som kan ta imot større mengder strøm relativt til kraftnettverket på offshore-installasjonen, uten at det skapes uønskede frekvensvariasjoner eller forstyrrelser i spenningen, og dermed at kraftgenereringen fra den eksterne og den interne kraftkilden kan styres mer eller mindre uavhengig av hverandre.
- Fagpersonen vil ved hjelp av beskrivelsen av AI-systemet forstå hvordan AI-modellen («AI-brain») trenes for den ønskede bruken. Beskrivelsen definerer AI-systemet (artificial intelligence) ved oppfinnelsen, herunder AI/maskinlæringsmetoden «deep reinforcement learning» (DRL) og en fremgangsmåte for å kunne bruke DRL i et kontrollsystem, nevnes som: forberedelse av en simulasjons-modell og design og trening av en «AI-brain», bedømmelse av den trente «AI-brain» og igangsettelse. Til slutt defineres det at «AI-brain» trenes opp til å enten forutsi, gi prognoser eller simulere slikt som: vind-status, vær-status, krafttilførsel fra de eksterne kraftkildene, krafttetter spørsel fra offshore-installasjonen, krafttilførsel til eller krafttetter spørsel fra et eksternt kraftnettverk. Se basisdokumentene side 7 og 8.

Tolkning av patentkravene

- På bakgrunn av definisjonen i krav 1 og diskusjonen i basisdokumentene, vil fagpersonen forstå uttrykkene «*internal variable electric power source*» og «*external variable electric power source*», som energikilder internt og eksternt for offshore-installasjonen.
- Basisdokumentene definerer ikke eksplisitt hva strømkildene er internt og eksternt i forhold til, men definerer den interne som en «gas engine» som driver en elektrisk generator eller en «gas engine» kombinert med en gassturbin, og den eksterne som en vindturbin, solenergi-enhet, tidevannsturbin eller bølgekraftbøye eller en kombinasjon av disse. Fagpersonen har forståelse for at «gas-engine» og gassturbiner er energikilder som normalt vil plasseres på selve offshore-installasjonen, og at vindturbiner mv. normalt vil plasseres utenfor offshore-installasjonen.
- Uttrykket «*gas engine*» kan på bakgrunn av basisdokumentene tolkes som en gassmotor, altså en forbrenningsmotor som benytter gass som drivstoff. Uttrykket «gas» defineres til

å være enhver kombinasjon av metan, etan, propan, butan, kondensat eller «natural gas liquids», og «gas engine» omtales i forbindelse med «combined cycle power plants» som benytter gass og vanndamp til kraftgenerering, og Wärtsilä «flexicycle power plants» som omtales som en «gas and fuel engine» som benytter gass og flytende brensel som drivstoff, se basisdokumentene side 3 og 4. Begge tilfellene bidrar til at «gas engine» vil forstås som gassmotor og ikke bensin/dieselmotor.

- Uttrykket «*independent controller*» er ikke eksplisitt definert, men beskrivelsen omtaler det overordnede kontrollsystemet («control system») og at en kontrolloperasjon er hendelser som skjer innad i systemets hardware og software, se basisdokumentene side 6. Det er logisk for fagpersonen at de uavhengige kontrollerne har hardware og software, ettersom disse er definert i krav 1 til å være en del av det overordnede kontrollsystemet, og omtalen av «AI-based controllers» som nødvendigvis må omfatte hardware og software, se basisdokumentene side 7.
- Basisdokumentene gir grunnlag for å tolke «*independent*» som at kontrollerne er separat for hver av de interne og eksterne kraftkildene, og at med «*independent controller*» menes en styring av de individuelle kraftkildene, med uavhengig innstilling og uavhengige settpunkter. De separate kontrollerne omtales som en forbedring over «split range control», og at fordelene er «independent tuning» og «independent setpoints» for hver av variablene, og «setpoints» defineres for hver av kontrollerne til den interne og den eksterne kraftkilden, se side 10 siste avsnitt og side 11. «Controller Cy» og «controller Cx» spesifiseres som kontrollerer henholdsvis den interne og eksterne kraftkilden.
- Uttrykket «*independent controller*» må tolkes i lys av hvordan systemet for elektrisk kraftgenerering er satt opp og fungerer. Styringssystemet er et system for elektrisk kraftgenerering med interne kraftkilder på offshore-installasjoner, eksterne kraftkilder som er direkte tilknyttet offshore-installasjonene og en eksportkabel fra den eksterne kraftkilden til et eksternt kraftnettverk. Fagpersonen vil forstå at eksportkabelen til et eksternt kraftnettverk representerer et større reservoar, som kan ta imot større mengder strøm relativt til kraftnettverket på offshore-installasjonen, uten at det skapes uønskede frekvensvariasjoner eller forstyrrelser i spenningen. I denne konteksten vil «*independent controller*» bety at kraftgenereringen fra den eksterne og den interne kraftkilden kan styres mer eller mindre uavhengig av hverandre, siden overskudd av strøm fra den eksterne kraftkilden kan eksporteres.

Nyhetskravet er oppfylt, jf. patentloven § 2

- Oppfinnelsen ifølge krav 1 har nyhet overfor D5a, D3a, D4a, D6 og D8.
- D5a (Hywind Tampen) har flest felles trekk med løsningen ifølge krav 1. Trekkene F1, F2, F3, F4, F7, F8, F9 og F10 er kjent fra D5a, mens trekkene F5, F6, F11 og F12 har nyhet mot D5a.

- Oppsummert, så har krav 1 nyhet mot D5a ved at den interne kraftkilden er en gassmotor, og ved at kontrollsystemet også styrer strømmen av elektrisk kraft mellom den ene eller flere eksterne kraftkilder og et eksternt strømnett, samt ved at kontrollsystemet omfatter en første uavhengig styreenhet for den interne kraftkilden og en andre uavhengig styreenhet for den eksterne kraftkilden. Oppfinnelsen ifølge de uselvstendige kravene 2 til 10 er knyttet til krav 1 og angir dermed også noe nytt.
  - Trekk F1 er kjent fra D5a. D5a beskriver et system for elektrisk kraftgenerering i forbindelse med offshore installasjoner, nærmere bestemt Snorre og Gullfaks plattformene i Nordsjøen, jf. kapittel 1.1.3.
  - Trekkene F2-F4 er implisitt beskrevet i D5a ved at plattformene Snorre og Gullfaks er nevnt ved navn. Hvilke installasjoner Snorre og Gullfaks omfatter er ikke beskrevet i detalj, men det er velkjent for en fagperson at disse plattformene omfatter hydrokarbonproduksjonsbrønner på havbunnen, midler til å kontrollere strømmen av hydrokarboner fra brønnene på havbunnen, samt stigerørstrukturer for å lede hydrokarboner opp til plattformene.
  - Trekkene F5 og F6 har nyhet ovenfor D5a. D5a beskriver et system for elektrisk kraftgenerering som omfatter minst en intern variabel elektrisk strømkilde i form av en eller flere gassturbiner, og minst en ekstern variabel elektrisk strømkilde i form av et vindkraftfelt med flere vindturbiner, jf. kapittel 2.13. Kravsettet i patentet definerer den minst ene interne variable elektriske strømkilden som en «gas engine» som driver en generator eller en kombinasjon av en «gas engine» og en «gas turbine» som driver en generator, og hvor «gas engine» er forstått som en gassmotor, altså en forbrenningsmotor som benytter gass som drivstoff. D5a omtaler ikke gassmotorer benyttet på offshore-installasjoner.
  - Trekkene F7 og F8 er kjent fra D5a. D5a omtaler en kombinasjon av gassturbiner benyttet på offshore installasjoner og et vindkraftfelt som er posisjonert eksternt i forhold til offshore installasjonen, men som er elektrisk tilknyttet offshore-installasjonen.
  - Trekkene F9 og F10 er kjent fra D5a. Kraftstyringssystemet i D5a (kapittel 2.14) beskriver et kontrollsystem for å overvåke et elektrisk kraftbehov til offshore-installasjonen (implisitt forstått gjennom driftscenariene beskrevet i tabell 2-3, da kraftbehovet og forbruket på plattformene blir nevnt), og styre strømmen av elektrisk kraft mellom en eller flere eksterne kraftkilder og offshore-installasjonen, se for eksempel beskrivelsen av driftscenarier for normal produksjon i tabell 2-3 som sier at «all tilgjengelig vindkraft blir levert til plattformene og gassturbin produksjonen blir redusert tilsvarende».
  - Trekk F11 har nyhet ovenfor D5a. D5a beskriver utslippsreducerende tiltak som «kraft fra land»-løsninger, dvs. om plattformene Snorre og Gullfaks skulle forsynes med elektrisitet via undersjøiske kabler fra fastlandsnettverket. Det er imidlertid ikke nevnt noen løsning hvor kontrollsystemet styrer strømmen mellom en eller flere eksterne kraftkilder (vindparken) og et eksternt kraftnett, slik det er definert i krav 1 i patentet.
  - Trekk F12 har nyhet ovenfor D5a. Uavhengigheten til «uavhengig kontroller» er muliggjort av trekk F11, hvor kontrollsystemet styrer strømmen mellom en eller flere eksterne kraftkilder og et eksternt kraftnett. D5a beskriver ikke trekk F11, og løsningen i D5a

representerer derfor et annet system med en annen dynamikk enn systemet definert i patentet. Da systemet mangler eksportkabelen til et eksternt kraftnettverk, så representerer dette et frittstående kraftnettverk, som ikke kan ta imot større mengder strøm, relativt til et land-kraftnettverk, uten at det skapes uønskede frekvensvariasjoner eller forstyrrelser i spenningen. D5a nevner heller ikke eksplisitt en kontroller for hver av den interne og den eksterne kraftkilden, og eventuelle kontrollere i systemet er dermed ikke uavhengige av hverandre således at trekk F12 har nyhet mot D5a.

- D3a og D4a viser ikke et system for elektrisk kraftgenerering som omfatter en ekstern variabel elektrisk strømkilde i form av en eller en kombinasjon av en vindturbin, en solkraftenhet, en tidevannsturbin eller en bølge, og viser følgelig heller ikke et kontrollsystem for å styre en slik ekstern elektrisk strømkilde. D6 viser at den interne variable elektriske strømkilden omfatter en gassmotor, men ikke at denne omfatter en gassmotor eller kombinasjonen av en gassmotor og en gassmotor. D8 viser at konsumenten kan være offshore eller på land, men viser ikke et system for elektrisk kraftgenerering som omfatter et kontrollsystem arrangert for å styre strømmen av elektrisk kraft mellom en eller flere eksterne kraftkilder og et eksternt strømnett.

Patentet mangler oppfinnelseshøyde, jf. patentloven § 2

- D5a er nærmeste kjente teknikk.
- Trekkene F5 og F6 innebærer at den interne strømkilden er en gassmotor, mens D5a viser et system for elektrisk kraftgenerering hvor den interne strømkilden er en gassmotor. Dette er ekvivalente løsninger, og dermed er gassmotorer og gassmotorer kjente alternativer for generering av strøm på offshore-installasjoner, som fagpersonen kan veksle mellom. Angivelsen «gas turbine and/or gas engine» indikerer at dette er ekvivalente løsninger, se basisdokumentene side 13. Trekkene F5 og F6 bidrar ikke til den tekniske effekten, siden dette er en del av fagets alminnelige kunnskap.
- Den tekniske effekten av trekkene F11 og F12 er at overskudd av strøm produsert av den eksterne kraftkilden kan eksporteres til et eksternt nett, i stedet for at den totale kraftproduksjonen må begrenses.
- Det objektive tekniske problem som løses av oppfinnelsen ifølge krav 1, sett i lys av D5a, kan betraktes som hvordan tilveiebringe et fleksibelt kraftproduksjonssystem med tilhørende kontrollsystem som muliggjør full utnyttelse av ekstern kraftproduksjon samtidig som det er tilpasset de varierende kraftbehovene til offshore-installasjonen.
- Det vil være nærliggende for en fagperson som søker å løse det objektive tekniske problem å kombinere løsningen fra D5a med løsningen fra D6 for slik å komme fram til den løsningen som er angitt i krav 1.
- D6 er en forskningsartikkel som på side 1 refererer til et Statoil Hywind pilotprosjekt, og som diskuterer muligheten for å integrere offshore vindkraftparker med offshore-installasjoner, og videre med et kraftnettverk på land. D6 beskriver en løsning hvor

vindkraftparker blir benyttet som supplementær kraftkilde til offshore-installasjoner i tillegg til de ordinære kraftkildene som allerede finnes på installasjonene, samt å styre overskudd av strøm fra vindkraftparken til fastlandsnettverket (kap. 1 «Introduction»). Fokuset er på offshore-installasjoner som eksisterer på den norske kontinentalsokkel, hvor det blir eksplisitt nevnt at de aller fleste plattformene genererer egen elektrisk strøm ved bruk av gassturbiner. Motivasjonen til å utforske bruken av vindkraftparker for å forsyne offshore-installasjoner med strøm er å minske bruken av gass og utslipp av klimagasser. Videre omtaler D6 et tredje scenario hvor de undersøker en vindkraftpark for å forsyne både offshore-installasjoner og et fastlandsnettverk med strøm, og dette scenarioet er inkludert for å kunne oppnå en økonomisk gjennomførbar vindkraftpark, hvor det er underforstått at overskuddet av strøm eksportert til fastlandsnettverket gir ekstraintekter (kapittel 2, «Three study cases», på side 1).

- Dette tredje scenarioet er beskrevet å være teoretisk gjennomførbart (kapittel 6, Simulation Results of Case 3, på side 10), og hvor følgende sitat er av spesiell interesse: «During the occurrence of onshore short circuit fault, the active power generation of wind farm was reduced while the DC voltage of the MTDC system was kept in a reasonable range. When the fault is cleared, the wind farm production recovered after the transient effects». Dette gir tydelige indikasjoner til fagpersonen at en tilknytning til landkraftnettverket tillater en mer uavhengig styring av de interne og eksterne kraftkildene enn et frittstående kraftnettverk, siden utkoblingen av landkraft tvang frem reduksjon av vindkraftproduksjonen for å opprettholde riktig spenning. D6 omtaler altså ikke eksplisitt uavhengige kontrollere som styrer henholdsvis den interne og den eksterne kraftkilden. Likevel er det implisitt forstått for fagpersonen at et kraftproduksjonssystem slik angitt i scenario tre nødvendigvis må innbefatte uavhengige kontrollere for henholdsvis den interne og den eksterne kraftkilden, for å muliggjøre handlingen til kraftgenererings systemet. D6 viser derfor trekkene F11 og F12 i sammenheng med et system for elektrisk kraftgenerering for en offshore-installasjon, og dokumentet inneholder en sterk indikasjon til at denne løsningen tilveiebringer en full utnyttelse av ekstern kraftproduksjon samtidig som det er tilpasset kraftbehovene til offshore-installasjonen, ved at tilbakekoblingen av land-kraftnettverket muliggjorde gjenopprettingen av full vindkraftproduksjon (se siteringen).
- Da det selvstendige kravet ikke er patenterbart, og patenthaver ikke har inngitt endrede/subsidiære selvstendige krav, så finner Patentstyret det unødvendig å vurdere de uselvstendige kravene.

14. Klager har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Patentstyrets avgjørelse må oppheves.

- I klagen av 24. oktober 2025 og gjentatt i tilsvaret av 14. desember 2025 side 2, anfører klager at det meddelte patentet er tilstrekkelig beskrevet etter patentloven § 8, og har nyhet og oppfinneshøyde etter patentloven § 2.
- I tilsvaret av 14. desember 2025 ber klager om at Klagenemnda fatter:
  1. Som prinsippal slutning at patentet opprettholdes med bakgrunn i «Klage på opphevelse av patent NO347251 – KFIR av 24. oktober 2025», hvor vi konkluderte «NO347251 er tilstrekkelig beskrevet/innehar suffisiens (§ 8), har nyhet (§ 2(1)) og har oppfinneshøyde (§ 2(2))», med Revidert krav 1 samt nytt krav 11.
  2. Som sekundær slutning at patentet opprettholdes med Nytt krav 1 samt nytt klav 11, som begrensende «Auxiliary Request», jf. patentloven § 27 (3) og KFIR praksis (jfr. EPC Art. 111 og 123(2)/(3) analogt).
- Ny klageavgift skal ikke betales da sak OP2024/00141 allerede er i Klagenemndas saksregister og klageavgift allerede er betalt.
- Gitt at meddelelsen i 2023 bygger på at patentloven §§ 2 og 8 var oppfylt og at forvaltningsretten beskytter innrettelse og berettigede forventinger og krever særlig tung begrunnelse for omgjøring til ugunst, er Patentstyrets opphevelse uforsvarlig begrunnet.

Beskrivelsen er tilstrekkelig tydelig, jf. patentloven § 8.

- Patentstyret erkjenner at beskrivelsen av «AI brain» og «independent controllers» gir fagpersonen tilstrekkelig veiledning til å utøve oppfinnelsen. Til tross for dette brukes § 8 (implisitt) i konklusjonen som grunnlag for opphevelse, noe som er en selvmotsigelse.
- Kravene til patentlovens § 8 er oppfylt. Det bestrides at AI-modulen («AI brain») og to uavhengige kontrollere (F12) er utilstrekkelig beskrevet.
- Spesifikasjonene i patentet beskriver blant annet systemarkitektur, måle- og styresignaler og kontrollopgaver, inkludert at $D(t)$ (lastbehov) overvåkes, og at $X_{adj(t)}/Y_{adj(t)}$ representerer utgangseffekten fra henholdsvis eksterne og interne kilder.
- AI-elementet er, slik patentdokumentet eksplisitt angir, en valgfri forbedringsmodul som kan benyttes til prediksjon og optimalisering innenfor et allerede komplett definert reguleringssystem. Oppfinnelsen er ikke avhengig av AI for å løse det tekniske problemet. Systemet kan i prinsippet realiseres med klassisk regulering, mens AI kan styrke eller styrker prediksjonen. Den tekniske effekten som er definert i (opprinnelig) krav 1, stabil og prediktiv balansering av elektrisk kraft basert på målt effektbehov $D(t)$ og separat regulering av $X_{adj(t)}$ og $Y_{adj(t)}$, oppnås uavhengig av om kunstig intelligens benyttes, og er således ikke betinget av treningsdata eller treningsprosess. I tråd med T 1351/04 og T 817/16 kan algoritmiske og AI relaterte trekk beskrives funksjonelt når den tekniske rammen er gitt. T 161/8, som motpartene påberoper seg, gjelder situasjoner hvor AI-treningen er nødvendig for å oppnå den tekniske effekten, noe som ikke er tilfelle her.

Innklagede har ikke påvist noe som hindrer fagpersonen i å implementere systemet uten AI eller med alminnelig kjent reguleringsteknikk.

- Begrepet «independent controller» er velkjent i reguleringsteknikk, og betegner funksjonelt separerte regulatorer med egne reguleringssløyfer og settpunkter for henholdsvis intern og ekstern kraftkilde, slik dette er vanlig innen industriell MIMO-regulering, og innebærer ikke fravær av overordnet systemkoordinering. At regulatorene inngår i et felles kraftsystem, innebærer derfor ingen manglende funksjonell uavhengighet.

Tolkning av patentkravene

- Som Patentstyret forklarer vil fagpersonen forstå at med «internal variable electric power source» og «external variable electric power source» er ment en energikilde intern og ekstern for offshore-installasjonen, jf. definisjonene av uttrykkene og diskusjonen i basisdokumentene. Det er i praksis lite sannsynlig at en «...external variable electric power supply, in the form of at least one wind turbine...» også vil være lokalisert på HC produserende installasjon eller plattform sammen med «Internal variable electric power source».
- Patentet gir eksplisitt definisjon om at ekstern/exogenous kraftkilde er vind, sol, tidevann, bølger m.m, og intern/endogenous kraftkilde er gassmotor, gassturbin, varmeveksler, dampsturbin, CC-anlegg m.m, se «Abstract» side 1 og 4.
- Innklagedes anførsel om at begrepene «internal» og «external» må tolkes bredt og løsrevet fra offshoreinstallasjonen, og at dette svekker nyhet og oppfinnelseshøyde, bygger på en sammenblanding av fysisk plassering og systemfunksjon. Det fremgår klart av beskrivelsen at «internal (endogenous)» og «external (exogenous)» brukes i sin tekniske betydning: kraftkilder som henholdsvis er systeminterne og systemeksterne i forhold til energibalansen til offshoreinstallasjonen. At en ekstern kraftkilde i enkelte utførelsesformer kan være fysisk lokalisert på samme struktur, endrer ikke dens funksjonelle rolle i systemet. Kravtolkningen er i samsvar med EPO Guidelines F-IV, 4.1, hvor krav skal leses i lys av beskrivelsen uten å innfortolke kunstige begrensninger eller utvidelser. Alternativt skal kravene forstås i lys av beskrivelsen, hvor «external (exogenous)» og «internal (endogenous)» entydig er definert funksjonelt som henholdsvis ekstern og intern energitilførsel til offshoreinstallasjonens kraftsystem, uavhengig av fysisk plassering, jf patentloven § 39 og art. 69 EPC og tilhørende tolkningsprotokoll.
- Uttrykket «independent controller» viser at systemet har dedikerte uavhengige kontrollere for henholdsvis interne og eksterne kilder.

Nyhetskravet er oppfylt, jf. patentloven § 2

- Ingen av dokumentene D3/D4, D5, D6, eller D8 inneholder trekkene F1–F12 i krav 1. Dokumentene viser ikke den systematiske helheten som patentet representerer, blant annet:
  - Samtidig integrasjon av flere eksterne fornybare kilder og interne variable kilder.
  - Et kontrollsystem som måler $D(t)$ og styrer kraftflyt i sanntid.
  - Dedikerte, uavhengige kontrollere for henholdsvis interne og eksterne kilder.
  - Muligheten for styrt tosidig kraftutveksling (import/eksport) via kabel mot eksternt nett.

Disse trekkene i kombinasjon representerer et teknisk konsept som går vesentlig lenger enn de kjente løsningene.

- D3/D4 (Troll A–C) beskriver gassbasert kraftforsyning og tilknytning til landkraft, men mangler reell integrasjon av eksterne variable fornybare kilder, mangler systemarkitektur for MIMO-styring og har ingen opplysninger om tosidig kraftflyt eller dedikerte kontrollere for interne/eksterne kilder. D3/D4 viser altså landkraft/gassturbiner, men ikke integrert fler-fornybar/MIMO-styring med eksplisitt $D(t)$, to uavhengige kontrollere og styrt tosidig nettutveksling. Motholdet viser eksplisitt trekkene F1 og F5 og implisitt trekkene F2, F3 og F4, men viser ikke trekkene F6 til F12.
- D5 (Hywind Tampen) viser en kombinasjon av flytende vindkraft og gassturbiner, men mangler alle kjerneelementene i kontrollarkitekturen til NO347251, ingen eksplisitt måling av $D(t)$, ingen definisjon av $X \text{ adj}(t)/Y \text{ adj}(t)$, ingen opplysninger om to uavhengige kontrollere, og heller ingen styrt tosidig kraftflyt mot eksternt nett. Hywind Tampen er dermed en rent to-kilders løsning uten det systemnivået som NO347251 introduserer/definerer. D5 viser altså vind og gassturbiner, men ikke målt $D(t)$, ikke to uavhengige kontrollere og ikke kravfestet eksport/import-logikk. D5 viser eksplisitt trekkene F1 og F5, implisitt trekkene F2, F3, F4 og delvis implisitt F10. Motholdet viser ikke trekkene F6, F8, F9, F11 og F12. For trekk F7 viser motholdet vind som en ekstern variabel kilde.
- D6 (Wei et al. 2013) er en akademisk analyse av scenarier for vindintegrasjon, men representerer ikke et implementert flerkilde kontrollsystem i henhold til krav 1. D6 omtaler teoretiske modeller for variabilitet, men gir ingen teknisk løsning på hvordan interne og eksterne variable kilder faktisk skal balanseres via dedikerte kontrollsløyfer. Dokumentet mangler derfor både den praktiske kontrollstrukturen og koblingen mot eksternt nett. D6 viser ved generisk omtale trekk F1 og viser implisitt trekk F2 til F4. D6 viser ikke direkte trekk F5, og viser ikke trekk F6, F8, F9 til F12. Motholdet viser delvis (analyse) trekk F9. For trekk F7 viser motholdet vind som en ekstern variabel kilde.
- D8 (GB 2546252): Angår vindkraft med energilagring. D8 viser vind og lagring, men ikke interne fossile (olje/gass) kilder og kravfestet kontrollarkitektur. Motholdet viser eksplisitt trekk F1 og implisitt trekkene F2, F3 og F4. Motholdet viser ikke trekkene F5, F6, og F8 til F12. For trekk F7 viser motholdet vind som en ekstern variabel kilde.

Patentet har oppfinneshøyde, jf. patentloven § 2

- D5 eller D6 kan anses som nærmeste kjente teknikk for det meddelte patentet.
- Det objektive tekniske problem: robust, fleksibel og økonomisk optimal kraftforsyning under variabel fornybar kraft tilgang, med samtidig import/eksport.
- Løsningen i NO347251 tilsier (bl.a.);
  - Integrasjon av flere eksterne variable fornybare kilder med interne variable fossile kilder.
  - To uavhengige kontrollere som måler $D(t)$ og regulerer $X_{adj}(t)/Y_{adj}(t)$.
  - MIMO-arkitektur med styrt tosidig kraftflyt mot installasjonen og eksternt nett.
- D5/D6 gir ingen indikasjon mot denne koordinerte MIMO-arkitekturen eller den eksplisitte eksport/import-logikken. Å se dette som implisitet, er ex post facto.
- Patentstyret hevder at gassturbiner og gassmotorer er «ekvivalente», og at kontrollsystemet i D5a kan anses å antyde F11/F12. Dette er en uriktig forenkling. Ingen mothold gir fagpersonen motivasjon til å etablere en løsning med styrt eksport/import og dedikerte kontrollere. Patentets kombinasjon er unik og teknisk synergisk. EPO-praksis understøtter at slike synergi-kombinasjoner (T 570/91, T 207/94) og at avanserte algoritmer som gir teknisk forbedring i robusthet/fleksibilitet (T 1641/11), innebærer oppfinneshøyde. Se også LB-2014-117680 om terskelen for oppfinnerhøyde.

Revidert (korrigert) kravsett og subsidiært kravsett

- Revidert krav 1: Patentstyret anfører at gassmotor og gassturbin som interne strømkilder er ekvivalente løsninger. Endringen i revidert krav 1, har basis i basisdokumentet side 4 øvre halvdel, hvor det står at «The term “Internal variable electric power source” or endogenous power supply represents at least one of gas engine, one gas turbine, one heat exchanger, one furnace, one steam turbine, Combined Cycle power plant and the like.»
- Nytt krav 1 («Auxiliary Request») og nytt krav 11: Endringene har full dekning i den opprinnelige beskrivelsen side 11 til 13 og figur 4 + side 11 og 12.
- De foreslåtte endringene fremgår direkte og utvetydig for fagpersonen av den opprinnelige beskrivelsen og kravsettet som helhet. Funksjoner som er klart og entydig impliserte kan presiseres språklig i krav uten at det utgjør «new matter», jf. EPO-avgjørelsene T-823/96 og T-343/90.

Nyhetskravet er oppfylt for de endrede kravsettene, jf. patentloven § 2

- Ingen av D3–D8 viser alle eksplisitt eller implisitt trekkene F1–F12 i kombinasjon. Særlig mangler:
  - eksplisitt måling og bruk av $D(t)$,
  - eksplisitt definisjon og regulering av $X_{adj}(t)$ og $Y_{adj}(t)$,

- to dedikerte og funksjonelt uavhengige regulatorer,
  - styrt toveis kraftflyt mellom ekstern kraftkilde, offshoreinstallasjon og eksternt nett.
- Altså er det ingen av dokumentene som avslører et kontrollsystem som måler $D(t)$ og styrer separat justerbar effekt $X_{adj}(t)$ og $Y_{adj}(t)$ via to funksjonelt uavhengige regulatorer med tosidig kraftflyt mot eksternt nett.
  - EPO-praksis er klar på at nyhet ikke kan fratras ved å stykkevis og implisitt rekonstruere en oppfinnelse basert på fagkunnskap alene (T 198/84, T 305/87). Dette gjelder i særlig grad komplekse systemkrav.

Kravet om oppfinneshøyde er oppfylt for de endrede kravsettene, jf. patentloven § 2

- D5 kan anses som nærmeste kjente teknikk for det reviderte og subsidiære kravsettet. Ut fra D5 er det objektive tekniske problemet: Å muliggjøre stabil, forutsigbar og systemisk styring av samvirket mellom interne og eksterne variable kraftkilder i et offshore kraftsystem, inkludert kontrollert import og eksport av elektrisk energi.
- Løsningen er ikke nærliggende. Verken D3, D4, D6 eller D8 gir fagpersonen motivasjon til:
  - å innføre eksplisitt $D(t)$ -basert styring
  - å etablere en MIMO-arkitektur med to dedikerte regulatorer, eller
  - å kombinere dette med styrt toveis kraftutveksling mot eksternt nett.
- Innklagedes resonnement er klassisk ex post facto-analyse hvor elementer fra flere uavhengige systemer retrospektivt kombineres uten teknisk motivasjon i nærmeste kjente teknikk.
- Med den oppdaterte ordlyden til nytt krav 1 og nytt krav 11 fremgår det klart at oppfinnelsens bidrag er representert med den koordinerte MIMO-reguleringen av $X_{adj}(t)$ og $Y_{adj}(t)$ via separate kontrollere (C_x/C_y) med egne setpunkter (SP). Dette bidraget er ikke beskrevet/publisert i motholdene (D3–D8, inkl. Hywind Tampen – D5a) og gir dermed (ytterligere) oppfinneshøyde etter § 2 annet ledd.

15. Innklagede A har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Innklagede er generelt enige i Patentstyrets avgjørelse om at krav 1 mangler oppfinneshøyde. Det meddelte patentet mangler oppfinneshøyde, jf. patentloven § 2, og beskrivelsen er ikke tilstrekkelig, jf. patentloven § 8. Det reviderte og subsidiære krav 1 er i strid med patentloven § 19, og det subsidiære krav 1 er i strid med patentloven § 13.

Tolkning av patentkravene

- Innklagede A er enig med innklagede B i at tolkningen av «ekstern» og «intern» strømkilde må være bredere i lys av patentets beskrivelse enn den definisjonen Patentstyret har brukt. Den eksterne kraftkilden kan være på samme struktur som den interne kraftkilden, den kan være på land, på eller i vann (offshore) og/eller på separate plattformer (stridspatentet side 9, første avsnitt). Dette må få betydning for vurderingen av nyhet og oppfinnelseshøyde.
- Dersom Patentstyrets tolkning med «mer eller mindre uavhengig» til grunn, så er det en avhengighet mellom kontrollerne (på overordnet nivå).
- Patentstyret har tolket «gass engine» snevert, dvs. at dette er en motor som drives av gassene metan, etan, propan, butan, kondensat eller «natural gas liquids», og at dette er noe annet enn bensin/dieselmotor.

Beskrivelsen er tilstrekkelig, jf. patentloven § 8

- Bruken av kunstig intelligens slik den er beskrevet i stridspatentet er ikke tilstrekkelig. Innen fagfeltet kunstig intelligens er kriteriet om tilstrekkelig beskrivelse ikke oppfylt, «hvis de matematiske metodene og treningsdatasettene beskrives i tilstrekkelig detalj til at en fagperson settes i stand til å reprodusere den tekniske effekten i hele kravets omfang, uten unødige anstrengelser og med bruk av alminnelig generell kunnskap», jf. patentretningslinjene C-II 3.
- Patenthaver viser til T1351/04, T817/16 og T161/18. Kun den siste er relatert til kunstig intelligens og tilstrekkelig beskrivelse, og her kom EPO til at kravet om tilstrekkelig beskrivelse ikke var oppfylt.

Nyhet og oppfinnelseshøyde - Patentloven § 2

- Med den brede tolkningen hvor «ekstern» kraftkilde kan være plassert på land, så må D3a være mer relevant enn det Patentstyret kom til.
- D3a beskriver eksplisitt hvordan plattformen Troll A skal kobles mot det norske kraftnettet. Tekniske trekk ved det norske kraftnettet vil altså være i det minste implisitt beskrevet i D3a når det leses med fagpersonens bakgrunn. D3a beskriver eksplisitt «vindkraft onshore/offshore» og det henvises eksplisitt til «fornybar kraftproduksjon». D3a beskriver hvordan det norske kraftsystemet med sin vindkraftproduksjon på land (trekk F1 og F7 som kan være på land, jf. beskrivelsen) er koblet til Troll A via en kabel. Kraft flyter fra vindkraftverk og vannkraftverk på land til plattformen basert på behovet til plattformen (trekk F10 og F9), og til andre kraftnett f.eks. i Europa og Storbritannia (trekk F11). For å få balanse i kraftsystemet, så er det en mer eller mindre uavhengig kontroller hos vindkraftverkene, og det vil være en mer eller mindre uavhengig kontroller

i den dieseldrevne generatoren og i den dieseldrevne nødgeneratoren på Troll A (trekk F11). Slike kontrollere vil nødvendigvis måtte måle kraften som produseres for kunne gjennomføre styringen (trekk F6 og F8).

- Krav 1 har nyhet ved at D3a ikke beskriver en gassmotor (trekk F5), med Patentstyrets snevre tolkning av gassmotor. Gassturbiner, gassmotorer og andre kjente alternativer for generering av strøm på offshore-installasjoner er ifølge Patentstyret ekvivalente løsninger som fagpersonen vil veksle mellom. Krav 1 mangler derfor oppfinnelseshøyde over D3a og fagpersonens generelle kunnskap.
- Flere av EPO-avgjørelsene klager viser til er ikke relatert til oppfinnelseshøyde og kan ikke anses relevante. Avgjørelsene T207/94 og T1641/11 gjelder saker hvor EPO konkluderte med at oppfinnelseshøyde mangler.

«Revidert krav 1» og «nytt krav 1 (auxiliary request)» strider mot patentloven § 19

- Endringen som gjelder definisjonen av den minst ene interne variable elektriske kraftkilden i krav 1 er i strid med patentloven § 19. Patenthaver valgte begrensningen relatert til gassmotoren alene eller i kombinasjon med en gassturbin for å skille seg fra Hywind Tampen-publikasjoner, og disse argumentene var vesentlige for å få søknaden godkjent i forhold til nyhet og oppfinnelseshøyde.

Krav 1 i «nytt krav 1 (auxiliary request)» strider i tillegg mot patentloven § 13

- Krav 1 i «nytt krav 1 (auxiliary request)» er begrenset ved å innta tekniske trekk rundt «MIMO» kontrollarkitektur. Flere av uttrykkene strider mot patentloven § 13.

16. Innklaget B har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Patentstyrets avgjørelse er riktig, og klagen bør forkastes.
- Patentkravene, korrekt tolket, er bredere enn det Patentstyret la til grunn. Dette underbygger enda at patentet mangler nyhet og oppfinnelseshøyde.
- Patentkravets bruk av begrepene «intern» og «ekstern» er ikke knyttet til hva som er internt eller eksternt til offshore-installasjonen. Det er ikke en obligatorisk betingelse i krav 1 at den «interne» kraftkilden er plassert på offshore-installasjonen og den «eksterne» utenfor. Patentet setter ikke noen betingelser til den fysiske plasseringen til verken den interne eller den eksterne kraftkilden. Dette går tydelig frem av patentets side 9, som spesifiserer at den eksterne kraftkilden kan være på plattformen. «Ekstern» kan ikke tolkes til å forutsette «utenfor offshore installasjonen», idet en slik tolkning står i direkte motstrid til dette. «Intern» kan da heller ikke tolkes til å forutsette «på offshore-installasjonen». Patentet definerer kun de to strømkildene, uavhengig av deres fysiske plassering.

17. Klagenemndas vurdering:

18. Klagenemnda er kommet til samme resultat som Patentstyret.

19. Sakens overordnede spørsmål er om vilkårene for å oppheve patent nr. 347251 («stridspatentet») er oppfylt, jf. patentloven § 25 første ledd.
20. Klagenemnda legger til grunn at klagers prinsipale anførsel er at det meddelte patentet kan opprettholdes, og at begge de endrede kravsettene er å anse som subsidiære kravsett. Klagenemnda tar derfor først stilling til om det meddelte kravsettet oppfyller patenterbarhetsvilkårene, jf. patentloven § 25 første ledd, og deretter om vilkårene er oppfylt for at patentet kan opprettholdes i endret form, jf. patentloven § 25 fjerde ledd.
21. Patenterbarhetsvilkårene i patentloven er i det vesentlige sammenfallende med de som følger av Den europeiske patentkonvensjonen (EPC) av 5. oktober 1973. Norge ratifiserte konvensjonen i 2007. Konvensjonen og praksis fra Den europeiske patentorganisasjonen (EPO) har derfor betydning ved tolkningen av patentlovens bestemmelser, jf. for eksempel Rt-2008-1555 Biomar avsnitt 34 og 51 og Rt-2009-1055 Donepezil avsnitt 26.

Tolkning av patentkravet

22. Innklagede A og B anfører at krav 1 må tolkes bredere enn det Patentstyret la til grunn med hensyn til uttrykkene «intern» og «ekstern» strømkilde. Innklagede A anfører i tillegg at Patentstyrets tolkning «mer eller mindre uavhengig» tilsier at det er en avhengighet mellom kontrollerne, og presiserer at Patentstyret har tolket «gas engine» snevert. Klagenemnda vil derfor først fastslå patentkravets nærmere meningsinnhold før patenterbarhetsvilkårene vurderes.
23. Patentvernets omfang bestemmes av patentkravene, jf. patentloven § 39 første setning. Patentkravenes meningsinnhold, som utgjør patentets gjenstand, fastlegges med utgangspunkt i fagpersonens vanlige forståelse av ordene og uttrykkene, jf. Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) side 360. Det er ikke anledning til å tolke inn i kravet et bredere eller smalere verneomfang enn det som objektivt sett kan utledes av ordlyden, jf. Høyesteretts uttalelse om at «Patentet omfatter ikke mer enn det som kan utledes av kravet etter en objektiv fortolkning basert på en fagmanns forståelse av ordene og sammenhengen», jf. Rt. 1997 s. 1747 Lift Up. Veiledning kan hentes i beskrivelsen, jf. patentloven § 39 andre setning. Dersom et ord eller uttrykk i patentkravet har flere betydninger kan blant annet den sammenheng ordet er brukt i, øvrige patentkrav og beskrivelsen gi veiledning for hvilken forståelse som er mest sannsynlig, jf. den nevnte Stenvik side 364–372. Det er først og fremst beskrivelsens alminnelige del som har betydning som tolkningsfaktor, noe som særlig gjelder der beskrivelsen har uttrykkelige definisjoner, jf. den nevnte Stenvik side 367. I den grad beskrivelsens spesielle del, herunder utførelseseksempler og tegninger, gir uttrykk for valgfrie trekk, kan disse ikke gi grunnlag for å tolke inn i kravet begrensninger, se til dette den nevnte Stenvik side 367.

24. Fagpersonen er en tenkt gjennomsnittspraktiker på det aktuelle området, som ikke er i besittelse av særlige oppfinneriske evner, men som fullt ut er kjent med teknikkens stand på søknadstidspunktet, og har evne til å utnytte alt det kjente materialet på en god fagmessig måte, herunder foreta nærliggende nye konstruksjoner, jf. HR-2008-1991-A Biomar avsnitt 35 og 36, med henvisning til NU 1964:6 s. 127 og Patentstyrets retningslinjer.
25. Slik Patentstyret formulerer det, gjelder oppfinnelsen «et system for generering av elektrisk kraft for bruk på offshore-installasjoner og et tilknyttet kontrollsystem, hvor kontrollsystemet overvåker et elektrisk kraftbehov og styrer strømmen av elektrisk kraft mellom en eller flere eksterne kraftkilder og offshore-installasjonen, samt mellom den ene eller flere eksterne kraftkilder og et eksternt strømnnett.» Fagpersonen anses derfor å være en ingeniør med erfaring og kunnskap om styring av strømmen av elektrisk kraft mellom flere interne og eksterne kraftkilder og forbrukssteder i tilknytning til offshore-installasjoner, hvor det vesentlige er å kontrollere kraftflyten i systemet. Tilsvarende fagperson ble lagt til grunn i sak 25/00008 avsnitt 17.
26. Slik Klagenemnda ser det vil fagpersonen, ut fra ordlyden i krav 1, forstå at systemet for elektrisk kraftgenerering i forbindelse med minst en offshoreinstallasjon, består av minst en «*internal variable electric power source (6)*» (trekk F5) og minst en «*external variable electric power source (2)*» (trekk F7). Den vanlige betydningen av «internal» og «external» er henholdsvis «intern, indre, inner...», «innebygget», «innvendig» og «ytre, eksternt, utvendig», «utside, ytterside», jf. Gyldendals Teknisk engelsk-norsk ordbok. Ut fra ordenes vanlige betydning og sammenhengen vil «internal» og «external» naturlig forstås som angivelser av kraftkildenes plassering i forhold til offshoreinstallasjonen. Fagpersonen vil forstå at «internal» angir at kraftkildene som «*gas engine (11) driving at least one electrical generator*» mv., er plassert på dekk eller innomhus selve offshoreinstallasjonen, og at «external» angir at kraftkildene som «*wind turbine, a solar power unit*», er plassert utenfor offshoreinstallasjonen, for eksempel på vannet, på nærliggende installasjon eller på land. En fagperson vil også finne støtte for denne forståelsen i figur 3, hvor det fremgår at vindturbiner plassert utenfor offshoreinstallasjonen er en variabel *ekstern* strømkilde og at den variable *interne* strømkilden er plassert på selve offshoreinstallasjonen. Etter Klagenemndas oppfatning har imidlertid plasseringen av strømkildene ingen teknisk betydning for hvordan systemet for elektrisk kraftgenerering virker eller oppfører seg, og plasseringen vil derfor ikke påvirke patenterbarhetsvurderingen. Klagenemnda går derfor ikke nærmere inn på dette.
27. Klagenemnda er enig med Patentstyret i at fagpersonen vil forstå «*gas engine*» (trekk F5) i betydningen en motor som bruker gass som drivstoff, og ikke diesel eller bensin. Tolkningen av begrepet er ikke bestridt av partene, utover at innklagede A påpeker at Patentstyret har tolket begrepet snevert. Klagenemnda er av den oppfatning at den vanlige forståelsen av «*gas engine*» er «gassmotor», jf. Gyldendals Teknisk engelsk-norsk ordbok. Selv om «*gas*» kan bety både «gass» og «bensin», jf. forannevnte ordbok, vil fagpersonen ut fra sammenhengen og beskrivelsen forstå «*gas engine*» i den nevnte betydningen

«gassmotor». Fagpersonen vil se hen til beskrivelsens definisjon av «gas» og legge til grunn at denne også gjelder i begrepet «gas engine». Definisjonen angir at med termen «gas» menes enhver kombinasjon av «the gasses methane, ethane, propane, butane and the terms Natural Gas Liquids (NGL) and condensate», og her nevnes altså ikke flytende fossilt drivstoff som diesel og bensin, se beskrivelsen i basisdokumentene side 4. Klagenemnda slutter seg til Patentstyrets syn om at beskrivelsens omtale av at «Combined Cycle (CC) power plants» benytter «combinations of (e.g) gas turbines (or gas engines), furnace/heat exchangers and steam turbine(s) together» og omtalen av Wärtsilä hvor det fremgår at kraftanlegget «has gas and fuel engines», underbygger at fagpersonen vil forstå «gas engine» som «gass motor» og ikke den alternative forståelsen «bensinmotor/dieselmotor», se Patentstyrets avgjørelse side 9-10. Slik Klagenemnda ser det er derfor fagpersonen allerede også kjent med at motorer som drives av gass brukes i forbindelse med kraftverk, noe som altså styrker at «gas engine» i krav 1 vil forstås i den nevnte betydningen.

28. Klagenemnda finner det hensiktsmessig også å vurdere hvordan fagpersonen vil forstå uttrykket «*control system (10)*» i trekk F9. Uttrykket «control system» vil ut fra ordenes vanlige språklige betydning og sammenheng forstås som at systemet for elektrisk kraftgenerering har et styrings-/reguleringssystem som overvåker strømbehovet til offshoreinstallasjonen (trekk F9), og kontrollerer flyten av strøm mellom en/flere eksterne kraftkilder og offshoreinstallasjonen og et eksternt strømnnett (trekk F10 og F11), og at kontrollsystemet (10) har en «first independent controller» for den interne kraftkilden og en «second independent controller» for den ene eller flere eksterne kraftkildene (trekk F12). Slik Klagenemnda ser det vil fagpersonen ikke oppfatte at kunstig intelligens eller en «AI brain» er en obligatorisk del av kontrollsystemet (10) i henhold til krav 1. Derimot vil fagpersonen ut fra sammenhengen forstå at uselvstendig krav 6 og 7 bringer inn en «AI-hjerne» som et tillegg og som ikke er en obligatorisk del av patentets gjenstand i henhold til krav 1, se i denne retning Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) side 365. Denne forståelsen støttes ytterligere av at patentbeskrivelsen omtaler at en AI-hjerne kan bli implementert som del av et avansert kontrollsystem, se beskrivelsen i basisdokumentene side 2 første avsnitt, og at det fremstår valgfritt å installere en AI-hjerne, jf. ordlyden «and an AI brain (9), if installed», se basisdokumentenes beskrivelse av figur 1 side 8 og figur 2 side 9. Klagenemnda viser videre til at AI-systemet ikke er angitt som et av elementene i kontrollsystemet på side 6 i basisdokumentene, men at beskrivelsen på side 7 angir at AI-teknologi «will advance or support the next generation of control systems». På denne bakgrunn finner Klagenemnda at det ikke kan innfortolkes at kunstig intelligens eller en «AI brain» er en obligatorisk del av «control system (10)» i henhold til krav 1, men at dette er et valgfritt element eller en valgfri funksjon.
29. Når det gjelder «*independent controller*» er Klagenemnda av den oppfatning at uttrykket vil forstås som at kontrollerne er uavhengige, og ikke «mer eller mindre uavhengige» slik Patentstyret har anført. Uttrykket vil forstås ut fra ordenes vanlige betydning og sammenhengen med at kontrollsystemet (10) omfatter «a first independent controller for said internal variable electric power source (6) and a second independent controller for

said one or more external variable electric power source (2).» En fagperson vil forstå at med «independent» menes «uavhengig» og at med «controller» menes «kontroller, styringsenhet», jf. Gyldendals Stor engelsk-norsk ordbok. Uttrykket «independent controller» vil derfor naturlig forstås som at det er tale om kontrollere/styringsenheter som kan styre/kontrollere den/de interne og eksterne variable strømkildene uavhengig av hverandre. Denne forståelsen støttes av at det i patentbeskrivelsen er angitt at fordelene med separate kontrollere er at disse gir mulighet for «independent tuning» og «independent setpoints» for hver av variablene, og at «setpoint» for kontrolleren defineres for både den eksterne og interne kraftkilden, se beskrivelsen i basisdokumentene under «Case studies» vedrørende MIMO-modellen side 11 første, andre og niende avsnitt. Ytterligere støtte finner fagpersonen ved at patentbeskrivelsen angir at to ulike kontrollere, «Cy» og «Cx», kontrollerer henholdsvis av den interne og eksterne kraftkilden, se beskrivelsen side 13 siste avsnitt.

Beskrivelsen er ikke tilstrekkelig, jf. patentloven § 8 andre ledd tredje setning

30. Patentloven § 8 andre ledd tredje setning bestemmer at beskrivelsen «skal være så tydelig at en fagperson på grunnlag av denne skal kunne utøve oppfinnelsen.» Bestemmelsen, som gjennomfører EPC artikkel 83, krever at beskrivelsen må være klar og fullstendig, jf. LB-2014-117680. I det å «utøve» ligger at beskrivelsen må angi hvordan oppfinnelsen kan fremstilles og anvendes, og det må sannsynliggjøres at oppfinnelsen virker på en måte som er troverdig for en fagperson. På bakgrunn av beskrivelsen eventuelt supplert med fagets alminnelige kunnskap, må det være mulig for en fagperson å løse det problemet som oppfinnelsen tar sikte på å løse, se Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) side 56–59. Informasjon som hører til fagets alminnelige kunnskap kan utelates fra beskrivelsen, således at mangler ved beskrivelsen kan avhjelpest «så sant den nødvendige informasjonen følger av fagets alminnelige kunnskap», jf. LB-2014-117680. Imidlertid må utøvelsen av oppfinnelsen kunne skje uten urimelig byrde eller eksperimentering, og uten oppfinnerisk virksomhet, jf. LB-2014-117680. Beskrivelsen må sette fagpersonen i stand til å utøve oppfinnelsen «innenfor hele det området som omfattes av patentkravene» eller «in the whole claimed range», jf. Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) side 67 med henvisning til T 409/91 EXXON/Fuel oils. Mikalsen presiserer at «alle kravene, både selvstendige krav og eventuelle uselvstendige krav, må være utførbare», og at hvert patentkrav derfor må vurderes separat, se Mikalsen, Patenters Gyldighet (revidert versjon 2022) side 77.
31. Klagenemnda er i motsetning til Patentstyret, kommet til at beskrivelsen ikke er tilstrekkelig tydelig, jf. patentloven § 8 andre ledd tredje setning.
32. Klagenemnda er som nevnt i avsnitt 28 kommet til at det ikke kan innfortolkes at et AI-system/«AI-brain» er en obligatorisk del av patentkravets kontrollsystem (10), men at dette er et valgfritt element. Imidlertid fremgår det av uselvstendig krav 6 at oppfinnelsen kan utføres ved at «kontrollsystemet (10) omfatter minst en AI-hjerne (9)», og i uselvstendig krav 7 fremgår det at «AI-hjernen (9) er trent til å forutsi kraftproduksjon basert på: -vindstatus, værstatus, tilførsel av elektrisk kraft fra den eksterne variable

elektriske strømkilden, tilførsel til det eksterne strømnettet og teknisk vedlikeholdsstatus for komponenter i den offshoreinstallasjonen og kraftsystemet.» Ettersom beskrivelsen må være tilstrekkelig til at oppfinnelsen kan utøves innenfor hele patentkravenes bredde, må fagpersonen kunne finne tilstrekkelig informasjon i beskrivelsen til å kunne forstå hvordan AI-hjernen virker med det eksisterende kontrollsystemet og hvordan beslutninger tas. Beskrivelsen inneholder imidlertid ikke slik informasjon. Etter Klagenemndas syn kan slik kunnskap heller ikke anses å ligge innenfor fagpersonens alminnelige kunnskap. Beskrivelsens informasjon om treningsdata og at AI-hjernen skal kunne forutse fremtidige hendelser er ikke tilstrekkelig. På denne bakgrunn er Klagenemnda kommet til at beskrivelsen ikke er så tydelig at en fagperson på grunnlag av denne skal kunne utøve oppfinnelsen, jf. patentloven § 8 andre ledd tredje setning.

33. Som nevnt i avsnitt 29 er Klagenemnda av den oppfatning at fagpersonen som leser patentbeskrivelsen vil forstå «independent controllers» som at produksjonen av kraft fra henholdsvis den interne og eksterne kraftkilden kan kontrolleres uavhengig av hverandre, med ulike innstillinger. Beskrivelsen i basisdokumentene beskriver et mulig system med «independent controllers», se side 10-12 vedrørende MIMO-modellen. Etter Klagenemndas syn er beskrivelsen tilstrekkelig tydelig til at fagpersonen kan utøve dette trekket ved oppfinnelsen i krav 1.

Patentloven § 2

34. Klagenemnda går så over til å vurdere om vilkårene i patentloven § 2 første ledd er oppfylt. Etter bestemmelsen meddeles patent bare på «oppfinnelser som er nye i forhold til hva som var kjent før søknadens inngivelsesdag, og som dessuten skiller seg vesentlig fra dette.» Bestemmelsen oppstiller to grunnleggende vilkår for å oppnå patent – frembringelsen må være ny, og den må ha oppfinnelseshøyde.

Nyhet

35. Klagenemnda tar først stilling til om stridspatentet oppfylder kravet til nyhet, jf. patentloven § 2 første ledd. Kravet til nyhet sammenfaller med EPC artikkel 54 (1) og innebærer at oppfinnelsen må skille seg fra all kjent teknikk forut for søknadsdagen. I praksis fra Patentstyrets andre avdeling og EPO er det lagt til grunn at en oppfinnelse mangler nyhet dersom en fagperson direkte og utvetydig kan utlede alle trekkene til oppfinnelsen av et eksisterende mothold, jf. PS-2010-7886 og T 411/98 punkt 4.1. Det er tilstrekkelig at det foreligger minst én reell, teknisk forskjell fra det som var kjent, jf. Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) side 204. Trekk som ikke er uttrykkelig beskrevet, men som fagpersonen på bakgrunn av fagets alminnelige kunnskap uten videre vil utlede av motholdet, vil også anses for å være kjent, jf. Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) side 207.
36. Ved vurderingen av nyhet skal en gjennomsnittlig fagperson brukes som målestokk. Fagpersonen som legges til grunn i foreliggende sak, er beskrevet i avsnitt 25. Spørsmålet er om fagpersonen klart og direkte kan utlede alle trekkene i stridspatentet av et

eksisterende mothold. Klagenemnda har kommet til at D5a Hywind Tampen har flest tekniske trekk til felles med stridspatentet, og har derfor foretatt nyhetsvurderingen med utgangspunkt i dette motholdet.

37. Klagenemnda har kommet til at krav 1 oppfyller nyhetskravet mot D5a, jf. patentloven § 2 første ledd. Fagpersonen vil klart og direkte utlede alle trekkene bortsett fra trekk F5 og F11 fra D5a. Trekkene F5 og F11 tilfører derfor nyhet til krav 1 mot D5a.
38. Klagenemnda er enig med Patentstyret i at trekk F1 er kjent fra D5a ved at motholdet beskriver et system for generering av elektrisk kraft i forbindelse med offshore-installasjonene Snorre- og Gullfaks-plattformene i Nordsjøen, jf. pkt. 1.1.3. Klager fremstår ikke å være uenig i at trekk F1 mangler nyhet mot D5a.
39. Klagenemnda er videre enig med Patentstyret i at trekkene F2 til F4 fremgår implisitt av motholdet. Fagpersonen vil med sin fagkunnskap kjenne til at plattformene Snorre og Gullfaks har brønner for produksjon av hydrokarbon på havbunnen (trekk F2), midler til å kontrollere strømmen av hydrokarboner fra brønnene på havbunnen (trekk F3), og stigerørstrukturer for å lede hydrokarboner opp til offshore-installasjonen (trekk F4). Klager fremstår ikke å være uenig i at trekkene F2–F4 mangler nyhet mot D5a.
40. Klagenemnda er også enig med Patentstyret i at trekk F5 om «gas engine (11)» tilfører nyhet mot D5a. Trekk F5 innebærer at minst den ene interne variable elektriske strømkilden omfatter minst en gassmotor (11) som driver en elektrisk generator. D5a beskriver imidlertid et system for elektrisk kraftgenerering med *gassturbiner* plassert på plattformen som kan generere strøm etter behov, og et flytende vindkraftfelt med flere vindturbiner som produserer strøm som kabelføres til plattformene, jf. pkt. 2.13 og 2.14 i lys av pkt. 2.8, og «Sammendrag» og «Prosjektbeskrivelse» på side 9. En fagperson vil ut fra sin alminnelige fagkunnskap forstå at stridspatentets «gas engine» ikke er det samme som en «gas turbine» i D5a, men at dette er to ulike typer midler som kobles til generatorer for å produsere strøm. I stridspatentet produseres strøm ved at gassmotoren driver en elektrisk generator, jf. ordlyden i trekk F5, mens i D5a produseres strøm ved hjelp av de eksisterende gassturbine, jf. pkt. 2.13 under avsnittet «Snorre». At en gassmotor og en gassturbin vil forstås som to ulike typer strømkilder, understøttes av stridspatentets definisjon av termen «Internal variable power source», hvor både «gas engine» og «one gas turbine» er listet opp, jf. beskrivelsen i basisdokumentene side 5. Når D5a omtaler gassturbiner, vil en fagperson derfor ikke klart eller implisitt utlede fra D5a at den interne variable elektriske strømkilden omfatter minst én gassmotor. Det at strømkilden er intern og variabel fremgår imidlertid direkte eller i det minste implisitt fra D5a og tilfører derfor ikke nyhet. Se D5a pkt. 5.1.2 hvor det fremgår at gassturbingeneratorene er plassert på offshore-installasjonene, jf. ordlyden «fire turbiner på Gullfaks A, tre på Gullfaks C og Snorre A, to på Snorre B», og pkt. 2.14 og tabell 2-3 om at gassturbinproduksjonen økes eller minskes etter behov og tilgjengelig vindkraft. En fagperson vil ut fra sammenhengen og plasseringen henholdsvis på og utenfor plattformene utlede at gassturbine utgjør en intern variabel strømkilde, mens vindkraftfeltet er en ekstern variabel strømkilde.

41. Når det gjelder trekk F6 kan Klagenemnda ikke se at $Y_{adj}(t)$ som angivelse på den elektriske effekten på produsert kraft fra den interne kraftkilden tilfører nyhet. Fagpersonen vil med sin fagkunnskap forstå at mengde produsert kraft vil kunne angis som en variabel, uten at dette etter Klagenemndas oppfatning tilfører nyhet.
42. Trekk F7 fremgår også av D5a, og Klagenemnda slutter seg til Patentstyrets begrunnelse på dette punkt. Klager fremstår ikke å være uenig i at trekk F7 mangler nyhet. Motholdet omtaler en flytende vindpark i tilknytning til offshoreinstallasjoner, der kraften fra den flytende vindparken leveres til installasjonen, se eksempelvis D5a pkt. 1.1. Slik Klagenemnda ser det, vil den flytende vindparken av fagpersonen oppfattes å ligge eksternt for plattformen, altså utenfor offshoreinstallasjonen, og at denne dermed er en eksternt variabel kraftkilde til plattformen. Fagpersonen vil derfor klart eller i det minste implisitt utlede trekk F7 fra motholdet. Tilsvarende som for trekk F6, kan Klagenemnda ikke se at $X_{adj}(t)$ (trekk F8) som angivelse på den elektriske effekten på produsert kraft fra den eksterne kraftkilden tilfører nyhet. Fagpersonen vil med sin fagkunnskap forstå at mengde produsert kraft vil kunne angis som en variabel, uten at dette tilfører nyhet.
43. I likhet med Patentstyret er Klagenemnda av det syn at trekkene F9 og F10 fremgår direkte av D5a. I motholdets punkt 2.14 er det beskrevet et kraftstyringssystem som styrer vekslingen mellom kraft fra vind og kraft fra gassturbinen, og fagpersonen vil derfor direkte og utvetydig utlede trekk F10 «styre strømmen av elektrisk kraft mellom en eller flere eksterne kraftkilder (2) og den offshore-installasjonen (3)» fra D5a. Videre beskriver motholdet at kraftstyringssystemet, ut fra de ulike driftscenarioene i tabell 2-3, vil sende en anbefaling til operatørene om start eller stopp av gassturbinene, og at «Kraftkontrollsystemet beregner hvor vindkraften brukes optimalt og fordeler kraften tilsvarende» til offshoreinstallasjonene, se pkt. 2.14. Fagpersonen vil etter Klagenemndas syn forstå at beregningen av hvor vindkraften brukes optimalt vil innebære at kraftbehovet ved installasjonen overvåkes, og dermed også utlede trekk F9 «minst ett kontrollsystem (10) er arrangert for å overvåke et elektrisk kraftbehov $D(t)$ (1) til den offshore-installasjonen» direkte fra motholdet.
44. Trekk F11 kan etter Klagenemndas syn ikke utledes direkte eller implisitt av D5a, og har derfor nyhet. Trekk F11 innebærer at kontrollsystemet (9) styrer strømmen av elektrisk kraft «mellom en eller flere eksterne kraftkilder (2) og et eksternt strømmennet». Motholdet beskriver imidlertid ikke at kontrollsystemet kontrollerer strømmen av den elektriske kraften mellom en eksternt kraftkilde og et eksternt kraftnett, men handler derimot om produksjon av strøm fra vindturbiner til bruk på selve plattformene, se for eksempel D5a Sammendrag på side 9.
45. Trekk F12 om uavhengige kontrollere fremgår etter Klagenemndas syn direkte eller i det minste implisitt av D5a. Klagenemnda er med andre ord uenig med Patentstyret og klager i at F12 har nyhet mot D5a. Trekk F12 angir at «kontrollsystemet omfatter en første uavhengig kontroller for den interne variable elektriske strømkilden (6) og en andre uavhengig kontroller for den ene eller flere eksterne variable elektriske strømkilder (2).»

I pkt. 2.13 beskriver motholdet at plattformene Snorre A og Gullfaks A må modifiseres for å kunne koples til vindparken og for å integrere vindkraft i det eksisterende elektriske systemet. På Snorre vil kabelen fra vindparken føres til rommet for elektrisk utstyr og over til ny transformator og videre fra transformatoren til 11 kV tavla hvor vindkraft koples sammen med kraft generert fra de eksisterende gassturbinene. Videre står det under avsnittet om Snorre at:

«Den nye transformatoren omformer spenningen fra vindparkspenning til plattformspenning og vil gjøre det mulig å fordele vindkraften optimalt mellom de to Snorre plattformene, Snorre A og Snorre B. Tre kabinetter som inneholder de forskjellige kontrollsystemene, vil bli installert på Snorre.

I tillegg må kraftstyringssystem på Snorre oppgraderes for å kunne integrere vindkraft i det eksisterende elektriske systemet. Kraftstyringssystemet vil styre samspillet mellom vind- og gassturbiner og lastavkastning.» Lastavkastning er nødvendig ved kraftunderskudd på plattformen. Da vil ikke-kritisk forbruk som f.eks. vanninjeksjonspumper bli tatt av nettet.»

Videre står det i pkt. 2.14 at:

«Kraftstyringssystemet vil styre vekslingen mellom kraft fra vind og kraft fra gassturbinene. Kraftstyringssystemet vil være helautomatisk bortsett fra start og stopp av gassturbinene, som vil styres fra kontrollromsoperatørene. Avhengig av de ulike scenariene en står overfor, vil kraftstyringssystemet sende en anbefaling til operatørene om start eller stopp av gassturbinene. De ulike driftsscenariene for vindparken er presentert i Tabell 2-3.»

Fagpersonen vil ut fra den samlede informasjonen forstå at det på Snorre vil installeres tre kabinetter som inneholder forskjellige kontrollsystemer knyttet til vindkraften; ett for Snorre A, ett for Snorre B og ett for vindturbinene, og at disse dermed vil ha hver sine uavhengige kontrollere. Videre vil fagpersonen forstå at det oppgraderte kraftstyringssystemet omfatter et kontrollsystem som knytter seg til gassturbinene ved å styre samspillet og vekslingen mellom kraft fra vindturbinene og gassturbinene og gi anbefaling om start/stopp av gassturbinene. I tillegg vil fagpersonen forstå at gassturbinene fra før måtte ha et eget kontrollsystem og forutsette at dette fremdeles er en del av systemet. Fagpersonen vil forstå at styring av samspill og veksling mellom kraft fra gassturbinene og vindturbinene, krever at gass- og vindturbinene må kunne kontrolleres uavhengig av hverandre. Ved sterk vind kan eksempelvis kraftproduksjonen fra gassturbinene reduseres og omvendt, jf. driftsscenariene i tabell 2-3. Fagpersonen vil derfor i det minste implisitt utlede trekk F12 fra D5a ved at gassturbinene har en uavhengig kontroller og at vindturbinene har en uavhengig kontroller, og at dette er henholdsvis interne og eksterne variable strømkilder.

Oppfinnelseshøyde – Patentloven § 2

46. Det neste spørsmålet er om stridpatentet har oppfinnelseshøyde, altså om oppfinnelsen skiller seg vesentlig fra hva som allerede var kjent før søknadens inngivelsesdag. Kravet til oppfinnelseshøyde sammenfaller med EPC artikkel 56 første punktum, og innebærer at

en oppfinnelse kan oppnå patent bare dersom den ikke fremstår som nærliggende for en fagperson, jf. Rt-2008-1555 Biomar avsnitt 32–34.

47. Avgjørelsen av om et patentkrav har oppfinneshøyde beror på et faglig skjønn, jf. Rt-2008-1555 Biomar avsnitt 38. Ved den konkrete vurderingen benytter norske domstoler, patentmyndigheter og EPO den såkalte «problem og løsning-metoden», jf. LB-2023-141798 Apiksaban, som går ut på følgende tre hovedtrinn:

1) bestemme den nærmeste tidligere kjente teknikk

2) formulere det objektive tekniske problem som skal løses

3) vurdere hvorvidt oppfinnelsen, ved å starte fra den nærmeste tidligere kjente teknikk og det objektive tekniske problem, ville ha vært nærliggende for fagpersonen på området.

48. Klagenemnda ser først på hva som er «nærmeste kjente teknikk» i saken. Utgangspunktet for vurderingen er at Klagenemnda skal identifisere det motholdet som representerer det mest lovende stedet å starte for å komme frem til løsningen patentet beskriver, jf. EPO Guidelines del G, kapittel VII, punkt 5.1 og tilsvarende i Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) på side 229. Normalt vil dette være det motholdet som krever færrest strukturelle og funksjonelle modifikasjoner for å komme frem til den aktuelle oppfinnelsen, jf. avgjørelse fra EPOs Boards of Appeal i sak T 606/89 punkt 2. Motholdet må i utgangspunktet ha samme formål som oppfinnelsens løsning, jf. Mikalsen, Patenters gyldighet (revidert versjon 2022), punkt 3.3.3. Etter omstendighetene kan det imidlertid være at flere mothold fremstår som egnede startpunkter for fagpersonen. Oppfinneshøyde må i slike tilfeller vurderes i lys av alle «workable routes» som kan lede fagpersonen til oppfinnelsen, jf. for eksempel T 308/09 punkt 1.4.1.

49. Klagenemnda er av den oppfatning at D5a utgjør nærmeste kjente teknikk. Motholdet beskriver et system for elektrisk kraftgenerering i forbindelse med offshoreinstallasjoner. I tillegg har D5a og krav 1 mange sammenfallende strukturelle trekk, se under nyhetsvurderingen. Etter Klagenemndas syn vil derfor D5a være det mest lovende stedet å starte for at en fagperson skal kunne komme frem til løsningen som patentet beskriver.

50. Det neste steget er å definere det objektive tekniske problemet som stridspatentet løser. For å formulere det objektive tekniske problemet, er det nødvendig å «identifisere de tekniske trekkene som skiller oppfinnelsen fra motholdet, og den effekten disse trekkene resulterer i», jf. Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) på side 229 og i samme retning patentretningslinjene kapittel 4 punkt 5.5.2.

51. Som forklart i avsnitt 40 skiller stridspatentet seg fra D5a ved trekk F5 som angir at den interne variable strømkilden kan være en «minst en gassmotor (11) som driver minst en elektrisk generator» og ikke en gassturbin som i D5a. Den tekniske effekten av begge løsningene er imidlertid den samme, det vil si at det genereres strøm til offshore-

installasjonen på selve plattformen. Klagenemnda kan ikke se at bruken av en gassmotor vs. en gassturbin innebærer noen forbedret teknisk effekt, slik at det objektive tekniske problemet må formuleres som en alternativ utførelsesform, jf. Stenvik, Patentrett, 4. utgave (2020) side 229. På denne bakgrunn kan det objektive tekniske problem som stridspatentet løser ved trekk F5 formuleres som; *hvordan generere strøm på offshore-installasjonen til drift av offshore-installasjonens strømkrevende enheter på en alternativ måte enn ved bruk av gassturbiner.v*

52. Det neste spørsmålet knyttet til trekk F5 er om stridspatentets løsning ville ha vært «nærliggende» for fagpersonen på området, dersom vedkommende tar utgangspunkt i den nærmeste kjente teknikk og det objektive tekniske problem. Det avgjørende er om fagpersonen ville valgt den patentsøkte løsningen med en rimelig forventning om suksess, jf. for eksempel T 867/13 DUKE UNIVERSITY/pompe disease punkt 11. Fagpersonen vil ta utgangspunkt i det nærmeste motholdet, men kan etter omstendighetene hente inspirasjon fra annen kjent teknikk. I hvert tilfelle må det gjøres en konkret vurdering av hvilken veiledning fagpersonen vil finne i teknikkens stand, jf. Stenvik, Patentrett, 4. utgave, 2020 på side 230.
53. Etter Klagenemndas syn vil fagpersonen fra D5a kjenne til at det genereres strøm til drift av strømkrevende enheter på Snorre og Gullfaks plattformene ved hjelp av gassturbiner som er plassert på selve plattformene og ved hjelp av vindmøller i det flytende vindkraftfeltet. Fagpersonen vil ut fra sin alminnelige fagkunnskap kjenne til at alternative måter for å generere strøm og som kan plasseres på en offshore-installasjon, er innretninger som kan drive strømgeneratorer, for eksempel et diesellaggregat, en dieselmotor eller en motor som benytter gass som drivstoff, herunder naturgass. Ettersom en offshore-installasjon kan være en olje- og gassplattform, vil plattformen kunne være selvforsynt med naturgass. For fagpersonen vil det derfor være nærliggende å løse problemet ved å benytte en gassmotor for å drive en strømgenerator, som en alternativ løsning til D5a sin løsning om å benytte gassturbiner. På denne bakgrunn finner Klagenemnda at fagpersonen ikke bare kunne, men også ville, forsøkt å løse problemet på samme måte som i stridspatentet, og det med en rimelig forventning om å lykkes. Trekk F5 tilfører derfor ikke oppfinnelseshøyde mot nærmeste kjente teknikk D5a, jf. patentloven § 2.
54. Løsningen som følger av krav 1 skiller seg også fra D5a ved trekk F11 som angir at kontrollsystemet styrer strømmen av elektrisk kraft «mellom en eller flere eksterne kraftkilder (2) og et eksternt strømnett», se avsnitt 44. Klagenemnda er enig med Patentstyret i at den tekniske effekten av dette differensierende trekket er «at overskudd av strøm produsert av den eksterne kraftkilden kan eksporteres til et eksternt nett, i stedet for at den totale kraftproduksjonen må begrenses», se Patentstyrets avgjørelse side 14. På denne bakgrunn er Klagenemnda av den oppfatning at det objektive tekniske problemet kan formuleres som: *Hvordan tilveiebringe et fleksibelt kraftproduksjonssystem som muliggjør full utnyttelse av eksternt produsert kraftproduksjon.*

55. Det neste spørsmålet knyttet til trekk F11 er om stridspatentets løsning ville vært nærliggende for fagpersonen, dersom vedkommende tar utgangspunkt i den nærmeste kjente teknikk og det objektive tekniske problem. Klagenemnda er kommet til at løsningen ved trekk F11 vil være nærliggende for fagpersonen. For en fagperson som med utgangspunkt i D5a søker å løse problemet med å *tilveiebringe et fleksibelt kraftproduksjonssystem som muliggjør full utnyttelse av eksternt produsert kraftproduksjon*, vil det være nærliggende å se hen til D6. D6 er forskningsartikkelen «Case Study of Integrating an Offshore Wind Farm with Offshore Oil and Gas Platforms and with an Onshore Electrical Grid». I likhet med D5a omhandler D6 kraftproduksjon i tilknytning til offshoreinstallasjoner, og beskriver blant annet det å utnytte flytende vindparker som en supplerende kraftkilde til offshore olje- og gassplattformer, men som i tillegg omtaler det å forsyne overskudd av kraft fra en offshore vindkraftpark til kraftnett på fastlandet, jf. D6 kapittel 1 «Introduction». Løsningen for hvordan man kan utnytte all kraften som blir produsert av vindturbinene fremgår dermed av D6, det vil si å eksportere overskuddskraften fra vindturbinene til et kraftnett på fastlandet. På denne bakgrunn ikke bare kunne, men også ville, fagpersonen forsøkt å løse problemet på samme måte som i stridspatentet, og det med en rimelig forventning om å lykkes. Trekk F11 tilfører derfor ikke oppfinneshøyde mot nærmeste kjente teknikk D5a kombinert med D6, jf. patentloven § 2 første ledd.

56. På denne bakgrunn er Klagenemnda kommet til at stridspatentets krav 1 ikke skiller seg vesentlig fra det som var kjent fra D5a og D5a i lys av D6 før patentsøknadens inngivelsesdag, og som dermed mangler oppfinneshøyde, jf. patentloven § 2.

De endrede kravsettene

57. Klagenemnda går så over til å vurdere om patentet kan opprettholdes i endret form, med grunnlag i det reviderte og subsidiære kravsettet inngitt av klager. Klagenemnda tar først stilling til om endringene medfører at patentvernets omfang utvides i forhold til patentet slik det ble meddelt, jf. patentloven § 25 fjerde ledd. Det følger av bestemmelsen at dersom endringene utvider patentvernets omfang, kan patentet ikke opprettholdes i den endrede formen. Dette vilkåret er i overensstemmelse med vilkåret i patentloven § 19 andre ledd som bestemmer at etter meddelelse, kan patentkravene ikke endres slik at patentvernets omfang utvides. Bestemmelsen er ikke et absolutt hinder for endringer, men endringene kan altså ikke utgjøre en utvidelse av kravenes verneomfang.

58. Innklagede A anfører at endringene i det reviderte og subsidiære kravsettet medfører at patentkravenes omfang har blitt utvidet i strid med patentloven § 19 andre ledd.

59. Følgende endring er likelydende i det reviderte kravsettet og det subsidiære kravsettet, og Klagenemnda finner det derfor hensiktsmessig å vurdere begge de endrede kravsettene under ett. Endringen gjelder trekkene F5 og F6, som av klager angis endret fra:

«-at least one internal variable electric power source (6) wherein the at least one internal variable electric power source comprises at least one gas engine (11) driving at least one

electrical generator, or at least one gas engine (11) and at least one gas turbine (12) driving at least one electrical generator, wherein $Y_{adj}(t)$ is the power output of the internal variable power source,»

Til:

«- at least one internal variable electric power source (6), wherein said internal variable electric power source among at least one of gas engine, one gas turbine, one heat exchanger, one furnace, one steam turbine, Combined Cycle power plant, driving at least one electrical generator, wherein $Y_{adj}(t)$ is the power output of the internal variable power source,»

60. Endringene innebærer at trekk F5 i krav 1 er endret ved at den interne kraftkilden som driver minst en elektrisk generator, er «among at least one of gas engine, one gas turbine, one heat exchanger, one furnace, one steam turbine, Combined Cycle power plant». Det meddelte kravsettet angir imidlertid at den interne kraftkilden som «at least one gas engine (11) driving at least one electrical generator, or at least one gas engine (11) and at least one gas turbine (12) driving at least one electrical generator».
61. Etter Klagenemndas syn innebærer denne endringen at patentets verneomfang utvides, noe som ikke er tillatt etter patentloven § 19 andre ledd. Ved endringen er det innført flere nye interne kraftkilder, ved tilleggene «one heat exchanger», «one furnace», «one steam turbine» og «Combined Cycle power plant». Innføringen av disse nye interne kraftkildene medfører at patentet får et bredere verneomfang. De endrede kravsettene omtalt av klager som «Revidert krav 1» og «Nytt krav 1 («Auxiliary Request»), kan derfor ikke føre til at patentet kan opprettholdes i endret form, jf. patentloven § 25 fjerde ledd. Det er derfor ikke nødvendig for Klagenemnda å ta stilling til om de øvrige endringene i «Nytt krav 1 («Auxiliary Request») og «Nytt krav 11» kan føre til at patentet kan opprettholdes i endret form.
62. Klager har anført at Patentstyrets avgjørelse om opphevelse er uforsvarlig begrunnet. Forvaltningsloven § 24 første ledd bestemmer at enkeltvedtak skal grunngis. Klagenemnda har kommet til at Patentstyrets beslutning er begrunnet i vedtaket, og at vilkåret om begrunnelse i forvaltningsloven § 24 første ledd derfor er oppfylt. Slik Klagenemnda ser det er Patentstyrets begrunnelse tilstrekkelig til at klager har blitt kjent med hvorfor Patentstyret konkluderte med at patent nr. 347251 oppheves.
63. Klagers anførsel om at ny klageavgift ikke skal betales da saken allerede er i Klagenemndas saksregister hvor klageavgift er betalt, kan ikke føre frem. For Klagenemndas behandling av klage etter patentloven skal det betales gebyr på 5700 kroner, jf. forskrift om betalinger mv. til Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettigheter § 53 første ledd nr. 1. Slik Klagenemnda ser det innebærer bestemmelsen at gebyr skal betales for hver ny klagesak. Selv om klagers patentregistrering nr. 347251 var gjenstand for klagebehandling og gebyr i sak 25/00008, er inneværende klagesak 25/00093 å anse som en ny klagesak. De to klagesakene reiser ulike rettslige spørsmål. Gebyr må derfor betales i henhold til den nevnte forskriften § 53 første ledd nr. 1.

64. På denne bakgrunn stadfester Klagenemnda avgjørelsen til Patentstyret. Patent nr. 347251 oppheves, jf. patentloven § 25 første ledd nr. 1, jf. §§ 2 og 8 andre ledd tredje setning, og § 25 fjerde ledd.

Det avsies slik

Slutning

Klagen forkastes.

Gunnhild Giske Skyberg
(sign.)

André Berg
(sign.)

Torstein Hernes Dybdahl
(sign.)